

دفترخانه شورای اطلاع رسانی دولت

طرح بهبود معیشت مردم تبیین، توضیح و شیوه اجرا

ویرایش دوم
دی ماه ۱۴۰۴

« مقام معظم رهبری: از رئیس جمهور محترم و دولت خدمتگزار حمایت کنیم. کارهای خوبی را شروع کرده‌اند؛ بعضی از کارهایی را که شهید رئیسی شروع کرده بود و نیمه‌کاره مانده بود، ادامه دادند؛ این کارها دارد انجام می‌گیرد و ان شاء الله نتایج این کارها را مردم بعدها خواهند دید. بایستی از دولت حمایت کرد؛ دولت بار سنگینی بر دوش دارد؛ اداره کشور کار آسانی نیست، کار سختی است و این بر عهده دولت است.

« رئیس جمهور: ما می‌خواهیم عدالت را پیاده کنیم. مصمم هستیم که همه مسیرهای منجر به رانت و رشوه را قطع و جلوی رانت‌خواری را بگیریم. بیایید دست به دست هم دهیم و مشکل مردم را حل کنیم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح بهبود معیشت مردم تبیین، توضیح و شیوه اجرا

ویرایش نخست
دی ماه ۱۴۰۴

شناسنامه: دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت

معرفی مصوبه

« **عنوان مصوبه:** آئین نامه تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم

« **پیشنهاد دهندگان:** وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور

« **مبنای قانونی:**

« اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
[هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمان های اداری به وضع تصویب نامه و آیین نامه پردازد.]

« بند (ج) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور
[دولت مکلف است اعتبار لازم برای جبران قدرت خرید خانوارهای طبقات متوسط و پایین درآمدی جامعه، متناسب با اصلاح نرخ ارزش ترجیحی در سال ۱۴۰۴ را در ردیف مستقل پیش بینی کند و اعتبار مزبور را حسب مورد به دستگاه های اجرائی مرتبط و یا مصرف کننده نهائی پرداخت کند. اعتبار این ردیف تخصیص یافته تلقی می شود و دستگاه اجرائی ذی ربط مکلف به مصرف اعتبار دریافتی به منظور جبران قدرت خرید خانوارهای مزبور خواهد بود. آیین نامه اجرائی این بند شامل نحوه تعیین خانوارهای

مشمول با اولویت پنج دهک پایین درآمدی به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور (مسئول)، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. خزانه داری کل کشور مکلف است منابع و مصارف ریالی ارز ترجیحی را به تفکیک در ردیف‌های درآمدی و هزینه‌ای ثبت و گزارش آن را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارسال کند.]

❖ **هدف از اجرای مصوبه:** حفظ قدرت خرید مصرف‌کنندگان نهایی در قالب کالا برگ الکترونیکی

❖ **زمان تصویب:** ۱۴۰۴/۱۰/۱۰

❖ **زمان اجرا:** از ۱۴۰۴/۱۰/۱۷ طبق دهک‌بندی اعلامی

خلاصه مصوبه

« ماهانه به صورت علی الحساب برای همه دهک های درآمدی مبلغ ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اعتبار کالا برگ منظور می شود. اعتبار کالا برگ چهار ماهه اول به صورت علی الحساب و یکجا برای همه تخصیص می یابد. اعتبار خانوار در هر ماه فعال شده و در اختیار آن قرار می گیرد و از آن زمان قابل استفاده خواهد بود.

« خانوارهایی که یارانه نقدی دریافت نمی کردند در صورت ثبت نام مشمول طرح خواهند شد.

« طرح اعتبار به دو صورت الف) اعتبار خرید کالا و یا ب) کالایی در فروشگاه های عامل یا واحدهای صنفی قابل استفاده است.

« افزایش هزینه ناشی از تغییر قیمت اقلام سبد کالا به صورت فصلی ارزیابی و از محل منابع موجود در حساب پشتیبان از طریق افزایش اعتبار کالا برگ جبران خواهد شد.

ضرورت اجرای مصوبه

در طی سه ماه گذشته کارگروهی با حضور دستگاه‌های اقتصادی و وزارتخانه‌های متولی بخش‌های صنعتی و تولیدی، طراحی برنامه اصلاحات تدریجی در بازار ارز و کالاهای اساسی را عهده‌دار بوده است. مصوبه اخیر دولت نیز ماحصل بررسی‌های کارشناسی صورت گرفته در طی این مدت بود.

در این بین به جز ابعاد اقتصادی و فنی این مصوبه، یکی از مهم‌ترین سؤالات مطرح شده از سوی مسئولان و صاحب‌نظران زمان‌بندی اجرای این طرح و به بیان دیگر ضرورت اتخاذ این تصمیم در شرایط فعلی و دلیل عدم تعویق آن تا آرام‌تر شدن فضای کشور است. در پاسخ به این سؤال به طور خلاصه باید گفت که آنچه مجموعه دولت را مجاب به اتخاذ این تصمیم در شرایط فعلی کرد، نه ابعاد مثبت اجرای این سیاست، بلکه حاکم شدن شرایطی بود که دولت را بدین قطعیت رساند که تداوم سیاست‌های گذشته در آینده‌ای نزدیک کشور را با بحرانی جدی در تأمین کالاهای اساسی مواجه خواهد کرد؛ به گونه‌ای که تعلل در اجرای این برنامه هزینه‌هایی به مراتب بیشتری از هزینه‌های اجرای دفعی آن به دنبال دارد؛ که در ادامه ابعاد این موضوع بیان خواهد شد.

در حوزه تأمین نهاده‌های مربوط به کالاهای اساسی به عنوان رکن کلیدی امنیت غذایی کشور، تا انتهای آذرماه سال جاری و در شرایطی که دولت رقمی بیش از بودجه ارزی پیش‌بینی شده برای کل سال ۱۴۰۴ را به واردات این حوزه اختصاص داده بود، و در عین حالی که اقدامات لازم برای تأمین ارز ترجیحی مورد نیاز تا پایان سال

نیز از صندوق توسعه ملی انجام شده بود، عوامل مختلفی در کشور منجر به ایجاد این تصور در بین فعالان اقتصادی شد که در آینده‌ای نه چندان دور، تأمین ارز آن‌ها از طریق نرخ‌های بالاتری انجام خواهد شد.

در عین حال افزایش مطالبات معوق واردکنندگان به دلیل ناترازی سیاست ارز ترجیحی، نگرانی‌های ناشی از نوسانات بازار ارز و برخی اتفاقات بین‌المللی نیز منجر به تشدید این نااطمینانی‌ها و کاهش بیشتر عرضه ارز و نهاده‌های کالاهای اساسی شد. در عین حال واردات برخی از کالاها به دلیل افزایش مطالبات معوق واردکنندگان از دولت کاهش یافت که همه این موارد مشکلات جدی در عرضه کالاهای اساسی ایجاد کرد.

در این شرایط و بر اساس توضیحات فوق، شکل‌گیری انتظارات قطعی در بین فعالان اقتصادی در مورد عدم تداوم نظام ارز ترجیحی و ایجاد این ذهنیت که در ماه‌های آتی نرخ ارز مربوط به این کالاها افزایش جدی خواهد داشت (توأم با افزایش شکاف بین تالارهای رسمی و همچنین بازار آزاد) باعث شد که اولاً عرضه ارز در تالارهای رسمی افت بسیار جدی یابد و ثانیاً میلیون‌ها تن نهاده در انبارهای داخلی و پشت درب‌های گمرکات کشور انباشت شده بود.

اتکا به ذخایر راهبردی برای جبران کمبود عرضه در این شرایط نه تنها کمکی به حل مشکل نمی‌کرد، بلکه با انتقال ذخایر راهبردی از انبارهای تحت کنترل دولت به انبارهای تحت احتکار خطایی راهبردی به شمار می‌رفت. در عین حال انتظارات شکل گرفته در اذهان فعالان اقتصادی در مورد آینده ارز و نهاده‌ها و کالاهای اساسی نیز به امری کاملاً غیرقابل بازگشت تبدیل شده بود. در چنین شرایطی تنها راهکار پیش رو، تطبیق دادن سیاست ارزی بر اساس انتظارات شکل گرفته در بین فعالان بود تا بازار از قفل عرضه خارج شود.

آگاهی از وجود مقادیر قابل توجهی از نهاده‌ها در گمرکات کشور و امکان‌پذیری تأمین ارز در تالار توافقی برای کالاهای اساسی در صورت همگرایی بازارها، تنها راه پیش رو

را اجرایی‌سازی عاجل طرحی کرد که مدت‌ها تحت کارشناسی قرار داشت و برنامه اجرایی‌سازی آن به صورت تدریجی در ماه‌های آتی وجود داشت.

هرچند برنامه ابلاغ شده سبقت کارشناسی بسیار جدی داشت، اما اجرای آن در این برهه زمانی نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی اجتناب ناپذیر بود.

احتمال داده می‌شد که انتقال تقاضای انباشته تالار اول به تالار توافقی در طی چند روز منجر به افزایش قیمت در بازار ارز شده و سپس با ورود عرضه ارزهای انباشته شده تعدیل شود. در تأیید این موضوع لازم به ذکر است که در روزهای اول تا سوم پس از ادغام تالار اول در تالار توافقی، عرضه ارز در تالار دوم به صورت بسیار معناداری صعودی بود. افزایش قابل توجه عرضه ارز در مرکز مبادله در تاریخ ۱۶ دی‌ماه و ثبت رقم ۲۷۵ میلیون دلار معامله، نشان‌دهنده اثر مثبت سیاست اتخاذی بر بازگشت ارز بود؛ موضوعی که در صورت تداوم وضع گذشته می‌توانست عرضه ارز در بازار رسمی را پایین نگاه دارد.

مجموعه تیم تصمیم‌ساز دولت در نهایت به منظور حفظ ذخایر ارزی و کالایی کشور، اطمینان از عرضه نهاده‌ها و کالاهای اساسی به مردم و جلوگیری از کمبود کالاها، و در عین حال بهبود شرایط معیشتی اقشار مستمند، تصمیم به ابلاغ و اجرای برنامه تدوین‌شده گرفت.

◀ شایان ذکر است که در حال حاضر و پس از ابلاغ این مصوبه، جریان عرضه نهاده‌ها و کالاهای اساسی ایجاد شده است و ترخیص کالاهای اساسی از گمرکات کشور در حال انجام است که نویدبخش کاهش نوسانات بازار در آینده و به تعادل رسیدن بازار ارز باشد. البته بروز برخی تلاطمات و ناترازی‌ها در طی روزهای پس از ابلاغ طرح و شروع جریان مجدد کالاها در زنجیره‌های تولید (پس از تغییرات جدی و دفعی در نرخ‌ها) امری قابل پیش‌بینی است که با توجه به تجربیات قبلی انتظار می‌رود این تلاطمات در روزهای آتی تعدیل شود.

برنامه اجرایی طرح کالابرگ

در این طرح ارز ترجیحی در از ابتدای زنجیره حذف شده و دولت به طور مستقیم منابع حاصل از فروش ارز نفتی در نظر گرفته شده برای واردات نهاده‌ها در تالار دوم را به طور مستقیم به مردم خواهد داد. در واقع واردکنندگان نهاده‌ها (با معرفی وزارت جهاد کشاورزی) در یک درگاه ویژه در بانک مرکزی ارز حاصل از فروش نفت را به نرخی متناسب با متوسط نرخ تالار توافقی خریداری می‌کنند.

تفاوت کلیدی این الگو با شیوه گذشته آن است که ارز لازم برای کالاهای اساسی محدود به ارزهای نفتی نیست، بلکه از کل سبد ارزی کشور قابل تأمین است و این مهم‌ترین موضوع در تضمین امنیت غذایی کشور در آینده خواهد بود. در واقع شوک‌های وارد به درآمدهای نفتی به صورت مستقیم تأمین ارز کالاهای اساسی را تحت تأثیر قرار نخواهد داد. در این درگاه در عین عدم قیمت‌گذاری تشییتی، ابزارهای نوسان‌زدا برای تعدیل اثر نوسانات ارزی بر بازار نهاده‌ها و کالاهای اساسی و تحقق قانون بازار شناور مدیریت شده قابل پیاده‌سازی است.

در عین حال به صورت ماهیانه به ازای هر فرد یک میلیون تومان یارانه برای خرید کالاهای اساسی اختصاص داده می‌شود. آحاد مردم می‌توانند این مبلغ را در فروشگاه‌های منتخب برای خرید کالا مورد استفاده قرار دهند. این الگو با توجه به در حال اجرا بودن فرایند تخصیص کالابرگ در کشور (در سال جاری تا به حال پنج بار کالابرگ به اقشار هدف داده شده است) کاملاً روال‌مند است.

برنامه حمایت از صنایع و تولیدکنندگان

با توجه به افزایش نرخ ارز صنایع ناشی از انتقال مصارف ارز ترجیحی و ارز تالار اول

به تالار توافقی، حمایت از سرمایه در گردش صنایع موضوعی ضروری است. در همین راستا بسته حمایت از صنایع و واحدهای تولیدی در زنجیره کالاهای متأثر از این تغییر در دستور کار گروه دولت قرار گرفت. به همین منظور مجموعه‌ای از اقدامات حمایتی به ارزشی برابر ۷۰۰ هزار میلیارد تومان برای تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌های متأثر مصوب شد. این حمایت شامل مجموعه‌ای از اقدامات از جمله عرضه تسهیلات جدید، اعتبارات اسنادی، اوراق گام و امهال بدهی‌ها با ارزش مزبور خواهد بود که دستورالعمل آن به بانک‌ها ابلاغ شده است. در عین حال مجموعه‌ای از تسهیلات مالیاتی برای گروهی از بنگاه‌ها اعمال خواهد شد. همچنین مصوب شد که به منظور افزایش قدرت تسهیلات‌دهی، سرمایه دو بانک کشاورزی و صنعت و معدن افزایش یابد. این تسهیلات در گام اول شامل آن دسته از بنگاه‌هایی می‌شود که در تالار توافقی اقدام به خرید ارز کرده و سابقاً مجاز به استفاده از ارز ترجیحی یا ارز تالار اول بوده‌اند و میزان حمایت از آن‌ها متناسب با حجم ارز، تفاوت نرخ ارز و دوره گردش سرمایه آن‌هاست. همچنین بنگاه‌هایی که در طول زنجیره این بنگاه‌ها و در حلقه‌های بعدی قرار دارند نیز به تأیید وزارتخانه‌های مربوطه و متناسب با میزان کسری گردش در سرمایه مشمول حمایت خواهند بود.

مبارزه با رانت و فساد

۱

افزایش تاب‌آوری معیشتی
و قدرت خرید مردم

۲

کاهش فاصله اقتصادی

۳

شفافیت مالی و کنترل تورم

۴

رسیدن منابع ارزی
به مصرف‌کننده واقعی

۵

اهداف اصلی طرح:

قیمت‌گذاری‌هایی که عموماً به نام حمایت از منافع مردم و در راستای کنترل تورم صورت می‌پذیرد، نه تنها در کنترل پایدار تورم ناکام بوده، بلکه تبدیل به یکی از عوامل بروز ناکارایی اقتصاد کشور شده است. تثبیت نرخ ارز ترجیحی کالاهای اساسی در رقم ۲۸۵۰۰ تومان، یکی از شقوق قیمت‌گذاری‌هایی است که علاوه بر تحمیل کسری بودجه فزاینده دولت، وضعیت نامطلوبی را در تأمین ارز ترجیحی و قیمت کالاهای اساسی رقم زده است.

با توجه به پیامدهای سیاست ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی همچون انحراف و هدررفت بخشی از منابع از مسیرهایی مانند قاچاق اقلام اساسی به سایر کشورها، ایجاد زمینه رانت و فساد و نیز ناترازی در منابع و مصارف ارزی و آثار پولی و تورمی مترتب بر آن، دولت چهاردهم با تعدیل ارز ترجیحی و بازتوزیع منابع مالی حاصله در قالب اعطای کالابرگ، درصدد است به گونه‌ای عمل نماید که سطح قدرت خرید حداقل سه دهک پایین درآمدی نه تنها حفظ شود بلکه افزایش یابد.

روش فعلی تخصیص ارز ۲۸۵۰۰ تومانی به واردات کالاهای اساسی جدای از ایجاد رانت و فساد گسترده، تأمین ارز کالاهای اساسی را نیز با مشکل مواجه کرده است. از معایب دیگر این روش عدم اصابت مطلوب به هدف، تضعیف تولید داخلی، ایجاد تقاضای کاذب و افزایش تدریجی کسری بودجه است که هر کدام اثرات خود را در پی دارد. این جدول مهم‌ترین معایب تداوم روش جاری تخصیص ارز ترجیحی و اثرات آن را نشان می‌دهد.

بر اساس آمار و اطلاعات مرکز آمار ایران، طی سال منتهی به آبان ۱۴۰۴، شاخص قیمت کل مصرف‌کننده ۴۹.۴ درصد افزایش یافته است، این در حالی است که افزایش شاخص قیمت گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها ۱۶.۸ واحد درصد بیش از شاخص قیمت کل رشد یافته و رشد آن به ۶۶.۲ درصد رسیده است. نکته کلیدی افزایش قیمت کالاهای اساسی مشمول ارز ترجیحی است.

برای نمونه قیمت انواع روغن‌های نباتی طی سال منتهی به آبان ۱۴۰۴، ۴۳.۲ درصد،

قیمت گوشت مرغ ۵۲.۴ درصد و قیمت لبنیات ۸۵.۶ درصد افزایش یافته است که حاکی از عدم اثربخشی مطلوب تخصیص ارز ترجیحی در کنترل قیمت این اقلام بوده است. وضعیت میزان مخارج سرانه در دهک‌های درآمدی حاکی از آن است که در سال ۱۴۰۳، مخارج دهک دهم حدود ۶٫۸ برابر درآمد دهک اول بوده است. طبیعتاً در هر نوع روش اعطای یارانه انتظار می‌رود یارانه‌های تخصیصی به طور کامل به خانوارهای دهک‌های پایین درآمدی تخصیص یابد یا حداقل به طور نسبی خانوارهای دهک‌های پایین درآمدی از سهم بالاتری در یارانه‌های تخصیصی برخوردار شوند.

این در حالی است که محاسبات مبتنی بر آمار و اطلاعات بودجه خانوار نشان می‌دهد که دهک‌های بالای درآمدی به دلیل مصرف بیشتر کالاهای مشمول یارانه ارزی، از سهم بیشتری در یارانه ارز ترجیحی کالاهای اساسی نسبت به دهک‌های پایین درآمدی برخوردار می‌شوند که بیانگر عدم اصابت مطلوب به هدف یارانه‌های پرداختی در روش تخصیص یارانه ارز ترجیحی است.

برای نمونه سرانه مصرف گوشت برای هر نفر در سال ۱۴۰۳ برابر با ۶۲۱ هزار تومان در دهک اول هزینه‌ای و ۶۱۲۶ هزار تومان برای دهک دهم بوده است. سرانه مصرف برنج در سال ۱۴۰۳ نیز برای دهک اول ۹۲۹ هزار تومان و برای دهک دهم ۳۴۱۵ هزار تومان بوده است. مصرف سرانه گوشت قرمز خانوارهای دهک دهم، ۹.۹ برابر خانوار دهک اول است. این نسبت برای برنج حدود ۳.۷ برابر، برای انواع لبنیات ۳.۰ برابر و برای گوشت مرغ ۱.۷ برابر است.

بر اساس آخرین استعلام از بانک مرکزی تا ۷ دی‌ماه ۱۴۰۴، ۹.۵۶۵ میلیارد دلار جهت واردات کالاهای اساسی و دارو شامل ۷.۳۷۴ میلیارد دلار به کالاهای اساسی و کشاورزی و ۲.۱۹۱ میلیارد دلار به دارو و تجهیزات پزشکی تخصیص یافته است. این در حالی است که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال سهم دولت از محل وصولی درآمدهای نفتی به ۸.۵ میلیارد دلار

برسد. بنابراین با توجه به منابع و مصارف ارزش ترجیحی، عملاً معادل بیش از کل وصولی سهم دولت از درآمدهای نفتی در سال جاری، تا دی ماه مصرف شده است که حاکی از تنگنای شدید ارزی دولت در تأمین ارزش ترجیحی کالاهای اساسی است. با توجه به برآوردهای قیمت و مقدار صادرات نفت در سال ۱۴۰۵، تداوم این سیاست در سال بعد دشوار است.

مسائل مربوط به روش جاری تخصیص ارزش ترجیحی

ردیف	معایب تداوم روش جاری	اثرات مربوطه
۱	ایجاد رانت و فساد گسترده	جذابیت و رانت واردکننده و زنجیره تامین به دلیل مابه‌التفاوت نرخ ارز، قاچاق معکوس، استفاده از یارانه در محل غیر
۲	عدم اصابت مطلوب به هدف	سهم بیشتر دهک‌های بالا از یارانه ارزش ترجیحی کالاهای اساسی و بهره بردن اتباع خارجی از یارانه کالاهای اساسی
۳	تضعیف تولید داخلی	عدم توان رقابتی تولیدکننده داخلی با خارجی و تضعیف بنیان‌های تولید داخلی کالاهای اساسی
۴	ایجاد تقاضای کاذب	ایجاد تقاضای کاذب به دلیل جذابیت نرخ ارزش ترجیحی و افزایش تقاضا برای واردات
۵	افزایش تدریجی کسری بودجه	افزایش تدریجی کسری بودجه به دلیل افزایش نرخ ارزش تجاری و بازار و در مقابل تثبیت ارزش ترجیحی
۶	بی‌ثباتی قیمت کالاهای اساسی	به رغم تخصیص ارزش ترجیحی، بی‌ثباتی فزاینده‌ای در قیمت کالاهای اساسی رخ داده است.

منابع مالی اجرای طرح

الف) تعدیل ارز ترجیحی

❖ در خصوص تعدیل ارز ترجیحی، پس از بررسی سناریوهای مختلف و آثار ناشی از اجرای این سناریوها، موضوع در ستاد اقتصادی دولت مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت در خصوص تعدیل ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی به نرخ ارز توافقی (تالار دوم مرکز مبادله) اجماع حاصل شد.

ب) منابع مالی

❖ با تعدیل نرخ ارز ترجیحی از ۲۸۵۰۰ تومان به نرخ جاری ارز توافقی (۱۲۰ هزار تومان)، منابع مالی حاصله از محل مابه‌التفاوت نرخ ارز برای تخصیص ماهانه ۵۰۰ میلیون دلار ارز کالاهای اساسی برابر ماهانه ۴۶ همت خواهد بود. همچنین پیشنهاد شده است ماهانه ۴۰ همت از منابع پیش‌بینی شده در بودجه از جمله منابع حاصل از افزایش قیمت حامل‌های انرژی یا سایر منابع دیگر نیز به کالابرگ تخصیص یابد. بنابراین برآورد می‌شود با نرخ جاری ارز توافقی، در مجموع ماهانه ۸۶ همت منابع مالی جهت اجرای طرح کالابرگ تخصیص یابد.

ج) توزیع کالابرگ

❖ جهت تضمین امنیت غذایی مردم و بهبود معیشت مردم به ویژه اقشار کم‌درآمد، ماهانه برای همه ایرانیان ساکن کشور به ازای هر نفر معادل ۱ میلیون

تومان، اعتبار کالا برگ منظور می‌شود.

سبد کالای مشمول طرح شامل ۸۱۰ گرم روغن، ۲ کیلوگرم برنج، ۲ کیلوگرم گوشت مرغ، ۱ کیلوگرم تخم مرغ، ۷۰۰ گرم ماکارونی و لبنیات معادل ۴ کیلوگرم شیر می‌باشد. ارزش این سبد به قیمت‌های بازار مورخ ۳۰ آذر ۱۴۰۴ برابر ۱۰ میلیون و ۲۲۰ هزار ریال و ارزش این سبد پس از تعدیل ارز ترجیحی به توافقی (تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا) برابر ۱۶ میلیون و ۶۰۰ هزار ریال برآورد می‌شود. هر نوع افزایش هزینه ناشی از افزایش قیمت اقلام این سبد کالا نسبت به ارزش برآوردی مذکور از محل منابع موجود در حساب پشتیبان از طریق افزایش اعتبار کالا برگ برای ۸۶ میلیون نفر مشمول کالا برگ، به طور کامل جبران خواهد شد.

د) حساب پشتیبان جبران افزایش قیمت کالاهای اساسی

◀ مازاد منابع مالی نسبت به مصارف طرح از جمله ناشی از افزایش احتمالی نرخ ارز، در هر ماه به حساب پشتیبان جبران افزایش قیمت کالاهای اساسی واریز می‌شود تا جهت افزایش اعتبار کالا برگ خانوارهای مشمول برای جبران افزایش هزینه تأمین سبد کالای مذکور ناشی از افزایش قیمت احتمالی کالاهای اساسی مورد استفاده قرار گیرد.

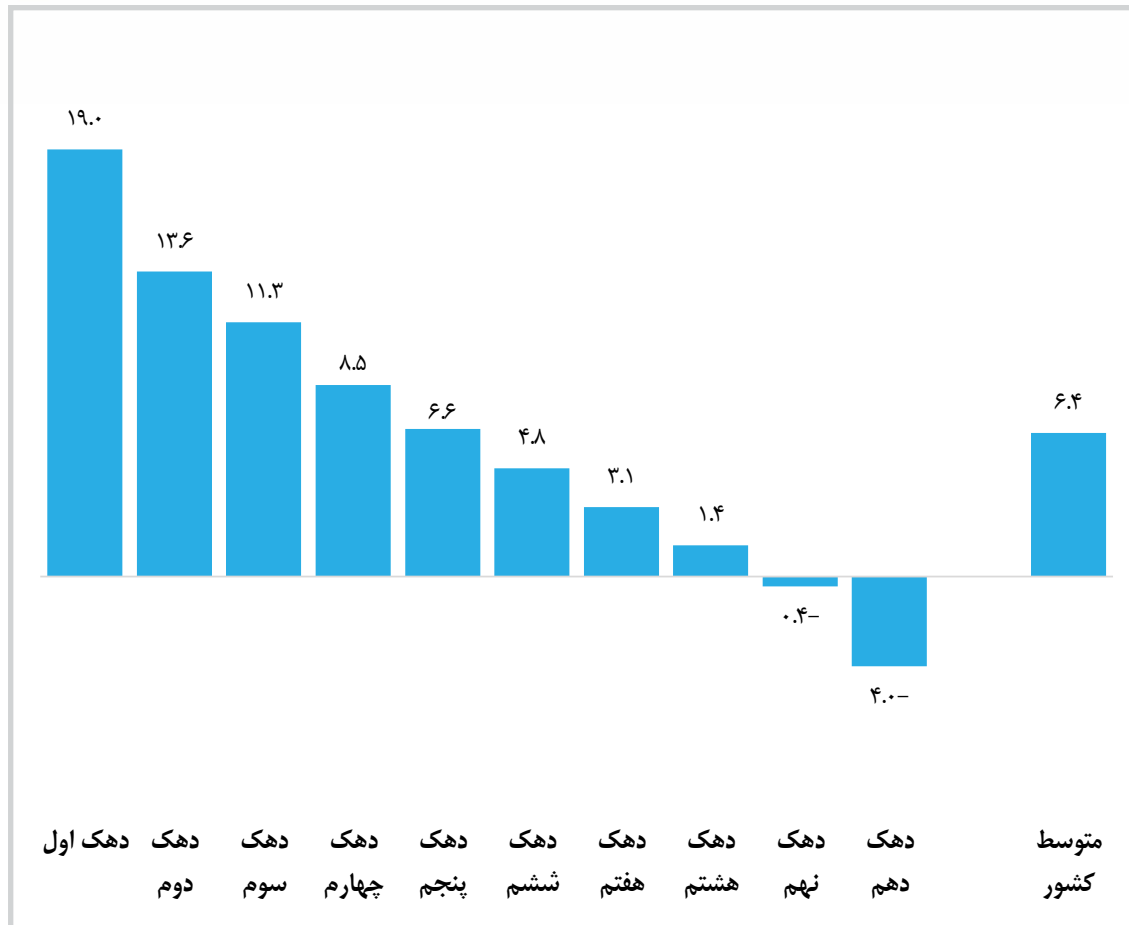
تأثیرات اجرای طرح

با توجه به آثار تورمی اجرای طرح و یارانه پرداختی ۱ میلیون تومانی به خانوارها، اثر تغییر قدرت خرید خانوارها در اجرای طرح برای دهک اول برابر ۱۹.۰ درصد، برای دهک دوم برابر ۱۳.۶ درصد، برای دهک سوم برابر ۱۱.۳ درصد، برای دهک چهارم برابر ۸.۵ درصد، برای دهک پنجم برابر ۶.۶ درصد، برای دهک ششم برابر ۴/۸ درصد، برای دهک هفتم برابر ۳/۱ درصد، برای دهک هشتم برابر ۱/۴ درصد، برای دهک نهم برابر ۰/۴- درصد و برای دهک دهم برابر ۴.۰- درصد خواهد بود. اثر تغییر قدرت خرید خانوارها به طور متوسط در کشور در اجرای این طرح برابر ۶.۴ درصد خواهد بود.

اجرای این طرح برای هشت دهک پایین درآمدی، آثار تغییر قدرت خرید مثبت دارد، برای دهک درآمدی ۹، قدرت خرید کاهش می یابد، اما این کاهش محدود (۰/۴- درصد) خواهد بود؛ ولی دهک ۱۰ با کاهش قدرت خرید بیشتر (۴/۰- درصد) مواجه می شود.

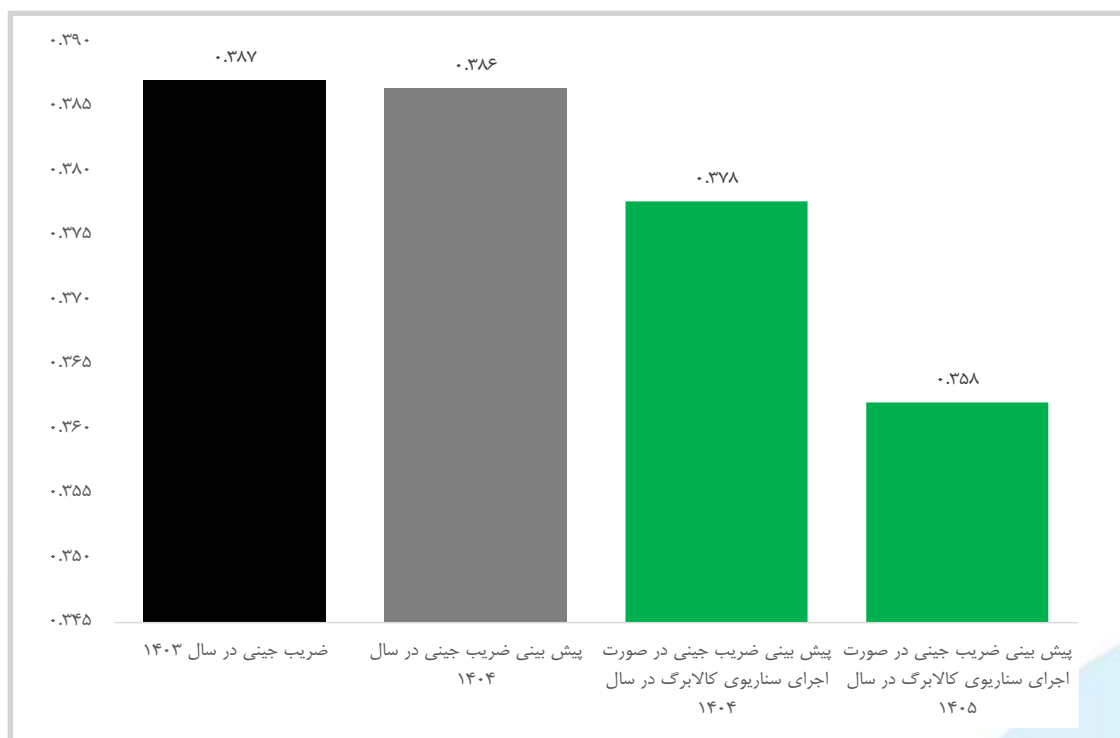

درصد تغییرات قدرت خرید دهک‌های درآمدی در اثر اجرای سناریوی پیشنهادی

محاسبات مربوط به توزیع درآمد نشان می‌دهد فارغ از آثار تورمی و تغییر قدرت خرید خانوارها حاصل از اجرای طرح، از آنجا که بازتوزیع یارانه‌ها به نفع دهک‌های پایین صورت می‌گیرد، ضریب جینی کاهش می‌یابد. با فرض ثبات سایر شرایط، با اجرای این طرح ضریب جینی در سال ۱۴۰۴ به ۰.۳۷۸ و در سال ۱۴۰۵ به ۰.۳۵۸ واحد کاهش می‌یابد.

برآورد ضریب جینی در سال ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵

مأخذ: محاسبات کارشناسی مبتنی بر داده‌های بودجه خانوار

مراحل اجرا

- ❖ خانوارهای حمایتی در دهک‌های اول تا سوم از چهارشنبه ۱۴۰۴/۱۰/۱۷ می‌توانند برای خرید طرح جدید کالا برگ الکترونیکی به فروشگاه‌های تحت پوشش مراجعه کنند.
- ❖ دهک‌های ۱ تا ۳ از جمعه ۱۴۰۴/۱۰/۱۹، دهک‌های ۴ تا ۷ از دوشنبه ۱۴۰۴/۱۰/۲۲ و سایر خانوارها از یکشنبه ۱۴۰۴/۱۰/۲۸ می‌توانند به فروشگاه‌ها مراجعه کنند. در صورتی که اعتبار هر ماه به‌طور کامل استفاده نشود، مبلغ باقی‌مانده به ماه‌های بعد منتقل خواهد شد.
- ❖ استفاده از اعتبار ماه‌های بعدی پس از اعلام عمومی در ماه‌های مورد نظر امکان‌پذیر خواهد شد.
- ❖ در این دوره، اعتبار چهار ماهه به‌صورت یکجا (هر نفر ۴ میلیون تومان) به حساب بانکی سرپرست خانوار واریز شده و خانوار می‌تواند هر ماه، پس از اعلام رسمی، از اعتبار خود استفاده کند.
- ❖ اقلام کالایی کالا برگ شامل مرغ، تخم مرغ، گوشت قرمز، حبوبات، قند و شکر، روغن، ماکارونی، برنج، شیر کم چرب، ماست کم چرب و پنیر است.

ویژگی‌های طرح کالبرگ الکترونیکی:

- ▶ مشمولان می‌توانند متناسب با نیاز خود، کالاهای تعیین شده را خریداری کنند.
- ▶ هیچ محدودیتی در مقدار خرید هر کالا یا انتخاب نشان تجاری خاص وجود ندارد.
- ▶ در صورت خرید بیش از سقف اعتبار، مابه‌التفاوت را خریدار پرداخت می‌کند.
- ▶ امکان خرید در چند نوبت وجود دارد و نیازی به استفاده از کل اعتبار در یک مرحله نیست.
- ▶ اعتبار هر ماه در ماه‌های بعد قابل استفاده است.
- ▶ خریداران می‌توانند محصولات تولیدکنندگان مختلف را از گروه‌های کالایی تعیین شده انتخاب کنند.
- ▶ طرح در بیش از ۲۶۰ هزار فروشگاه (شامل فروشگاه‌های عمده و خرد) و ۱۱ فروشگاه زنجیره‌ای (افق کوروش، اتکا، جانبو، دیلی مارکت، رفاه، گندم، مینومارت، هایپر فامیلی، هفت، شیرین عسل و وال مارکت) اجرا می‌شود.

راه‌های استعلام مانده اعتبار و مشاهده فروشگاه‌ها:

- ▶ استعلام مانده اعتبار از طریق اپلیکیشن «شمیم»، پیام‌رسان «بله» و کد دستوری #۱۶۶۳*۵۰۰* و صندوق‌های فروشگاه‌های امکان‌پذیر است.
- ▶ مرکز تماس ۰۲۱-۶۳۶۹ برای پاسخگویی به سؤالات طرح کالبرگ الکترونیکی آماده است.

طرح جدید کالا برگ الکترونیکی در یک نگاه «عدالت برای همه»

پس از هماهنگی‌های انجام شده، بادرستور رئیس جمهور پزشک‌یان طرح جدید کالا برگ الکترونیکی با افزایش مبلغ واریزی به حساب سرپرستان خانوار، افزایش افراد تحت پوشش و ... با هدف حفظ قدرت خرید مردم، حذف واسطه‌ها و اختصاص یارانه به مصرف‌کنندگان اصلی به اجرا درآمد.

تعداد مشمولان طرح: تمام مردم ایران

(متقاضیان دریافت اعتبار کالا برگ الکترونیکی که مشمول طرح نشده‌اند، از روز شنبه ۲۰ دی ماه به مدت ۱۵ روز با مراجعه به سامانه hemayat.sfara.ir درخواست خود را ثبت کنند)

مبلغ اعتبار ماهانه یک میلیون تومان برای هر عضو خانوار

در شروع طرح اعتبار ۴ ماهه، معادل ۴ میلیون تومان به ازای هر نفر به حساب سرپرستان خانوار واریز شده است

زمان شروع خرید:

از ۱۷ دی ماه
بر اساس دهک‌بندی اعلامی

تعداد مراکز خرید:

۲۶۰ هزار فروشگاه واحد صنفی
+ واحدهای سیار

کالاهای مشمول طرح کالا برگ:

حبوبات قند و شکر ماکارونی روغن مایع برنج تخم‌مرغ گوشت مرغ گوشت قرمز ماست کم‌چرب پنیر شیر کم‌چرب

استعلام مانده اعتبار:

اپلیکیشن «شما»، پیام‌رسان «بله» و کد دستوری #۱۴۶۳*۵۰۰ و صندوق‌های فروشگاهی

نحوه ثبت درخواست برای دریافت اعتبار کالا برگ الکترونیک چگونه است؟

تعداد مشمولان طرح کالا برگ جدید با شماره دهک‌ها ارتباطی ندارد و تمامی یاران بگيران فعلی، حذف شدگان یکسال اخیر، بازنشستگان و کارمندان به صورت خودکار مشمول این طرح هستند و نیازی به درخواست و مراجعه به سامانه‌ها نیست.

افرادی که مشمول کالا برگ نشدند چه کنند؟

مقاضیان از روز شنبه ۲۰ دی‌ماه فقط با مراجعه به سامانه hemayat.sfara.ir به مدت ۱۵ روز می‌توانند درخواست خود را برای دریافت کالا برگ ثبت و از مراجعه حضوری به ادارات پرهیز کنند.

اعلام زمانبندی خرید با اعتبار کالا برگ الکترونیک

سایر خانوارها:
از یکشنبه ۲۸ دی ماه

دهکهای ۴ تا ۷:
از دوشنبه ۲۲ دی ماه

دهکهای ۱ تا ۳:
از جمعه ۱۹ دی ماه

خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی در دهکهای اول تا سوم:
از چهارشنبه ۱۷ دی ماه

نحوه خرید:

مراجعه به بیش از ۲۶۰ هزار فروشگاه عمده و خرد و ۱۱ فروشگاه زنجیره‌ای

(افق کوروش، اتکا، جانبو، دیلی مارکت، رفاه، گندم، مینومارت، هایپر فامیلی، هفت، شیرین غسل و وال مارکت).

میزان خرید:

معادل اعتبار ماه اول اختصاص یافته به خانوار

در صورتی که اعتبار هر ماه به طور کامل استفاده نشود، مانده، به ماه‌های بعد منتقل خواهد شد.

امکان خرید چه اقلامی با کالا برگ وجود دارد؟

«تقویم اجرای طرح کالا بزرگ الکترونیکی
یک میلیون تومانی برای هرنفر»

چهارشنبه

۱۷ دی ۱۴۰۴

**خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد
و بهزیستی در دهک‌های اول تا سوم**

**امکان خرید در بیش از ۲۶۰ هزار فروشگاه
عمده و خرد و ۱۱ فروشگاه زنجیره‌ای**

(افق کوروش، اتکا، جانبو،
دیلی مارکت، رفاه، گندم،
مینومارت، هایپر فامیلی،
هفت، شیرین عسل و وال
مارکت).

«اعتبار باقی مانده به ماه بعد منتقل می‌شود.»

«تقویم اجرای طرح کالا برگ الکترونیکی
یک میلیون تومانی برای هر نفر»

جمعه

۱۹ دی ماه ۱۴۰۴

دهک‌های ۱ تا ۳

گوشت
مرغ

گوشت
قرمز

ماست
کم چرب

پنیر

شیر
کم چرب

حبوبات

قند و شکر

ماکارونی

روغن مایع

برنج

تخم مرغ

امکان خرید در بیش از ۲۶۰ هزار فروشگاه
عمده و خرد و ۱۱ فروشگاه زنجیره‌ای

(افق کوروش، اتکا، جانیو،
دیلی مارکت، رفاه، گندم،
مینومارت، هایپر فامیلی،
هفت، شیرین عسل و وال
مارکت).

«اعتبار باقی مانده به ماه بعد منتقل می‌شود.»

«تقویم اجرای طرح کالا بزرگ الکترونیکی
یک میلیون تومانی برای هرنفر»

دوشنبه

۲۲ دی ماه ۱۴۰۴

دهک‌های ۴ تا ۷

گوشت
مرغ

گوشت
قرمز

ماست
کم چرب

پنیر

شیر
کم چرب

حبوبات

قند و شکر

ماکارونی

روغن مایع

برنج

تخم مرغ

**امکان خرید در بیش از ۲۶۰ هزار فروشگاه
عمده و خرد و ۱۱ فروشگاه زنجیره‌ای**

(افق کوروش، اتکا، جانبو،
دیلی مارکت، رفاه، گندم،
مینومارت، هایپر فامیلی،
هفت، شیرین عسل و وال
مارکت).

«اعتبار باقی مانده به ماه بعد منتقل می‌شود.»

«تقویم اجرای طرح کالا بزرگ الکترونیکی
یک میلیون تومانی برای هرنفر»

یکشنبه

۲۸ دی ماه ۱۴۰۴

سایر خانوارها

گوشت
مرغ

گوشت
قرمز

ماست
کم چرب

پنیر

شیر
کم چرب

حبوبات

قند و شکر

ماکارونی

روغن مایع

برنج

تخم مرغ

**امکان خرید در بیش از ۲۶۰ هزار فروشگاه
عمده و خرد و ۱۱ فروشگاه زنجیره‌ای**

(افق کوروش، اتکا، جانیو،
دیلی مارکت، رفاه، گندم،
مینومارت، هایپر فامیلی،
هفت، شیرین عسل و وال
مارکت).

«اعتبار باقی مانده به ماه بعد منتقل می‌شود.»

شماره ۷۶-۱۷۷۲ ت ۸۵۲۲۶ هـ
تاریخ: ۱۳۹۵/۱۱/۱۱

بسمه تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد"

قوه قضائیه - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت نفت - وزارت کشور - وزارت راه و شهرسازی
وزارت اطلاعات - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری - سازمان برنامه و بودجه کشور
پالک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - شورای اطلاع رسانی دولت - سخنگویی دولت
سازمان صدا و سیما - جمهوری اسلامی ایران

هـ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۰ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی،
صنعت، معدن و تجارت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی
جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکم و سی و ششم
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند (ب) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۴ ق.ا.م.ر و
در راستای تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم با رویکرد حفظ قدرت خرید
مردم و آکنندگان نهایی در قالب کالابرگ الکترونیکی، تعیین نامه تضمین امنیت غذایی و بهبود
معیشت مردم را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم

فصل اول - جمعیت از معیشت خانوار

ماده ۱- از سرخ اطلاع رسانی آیین‌نامه، بلافاصله به صورت بلو الحساب برای همه جمعیت مشمول
طرح، برنامه و بصورت یکسان مبلغ ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اعتبار از کالابرگ، به هر
می‌شود. اعتبار کالابرگ چقدر عاقله اول به صورت بلو الحساب و نکات برای خانوارهای مشمول
تخصیص می‌یابد. اعتبار خلور در هر ماه فعال شده و در احتیاج آن قرار می‌گیرد و از آن زمان
قابل استفاده خواهد بود.

ب- هرگاه مشمولین طرح تمامی خلورهای برآوردی سال در کشور دریافت کننده مزایای نقدی در
روز اول آیین نامه و کلیه کارکنان دولت و بازنشاندگان می‌باشند. خلورهایی که مزایای نقدی
در دولت نمی‌گردد در صورت درخواست، مشمول طرح خواهند شد.

ماده ۲- حسب درخواست مشمولین طرح، اعتبار موضوع ماده (۱) به دو صورت بلو الحساب اعتبار
خرید کالا و یا کالایی در فروشگاههای عمده و واحدهای سلفی قابل استفاده است.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

شماره: ۶۵۲۳۶
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۲/۲۶
موضوع: هیأت وزیران

تصویر: این نامه گالایرگ شامل اقلام و چگونگی اعطای آن به خلدوارها با ایدیه نهاد وزارت
نارو، کار و رفاه احصایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. تا زمان تصویب این نامه موضوع
این نامه به روش اعتبار خرید کالا هر چارچوب اقلام مشمول قفسی عمل خواهد شد.
ماده ۳- افزایش هزینه ناشی از تغییر قیمت اقلام نسبت کالای موضوع این نامه به روش
قفسی از زمان به از محاسبه مناسبت خواهد بود. این به روش از طریق افزایش اعتبار گالایرگ جبران
خواهد شد.

فصل دوم- تأمین کالا

ماده ۲- تأمین ارز کلاه ثبت سفارش های نهاده های دامی و کلاه های دامی (به جز گاو) از
تاریخ ابلاغ این نامه با نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نرخ ارز توافق (تأیید)
در دستگاه (وزارت) ارزی آن بانک انجام می شود.

تصویر: تأمین ارز نهاده ها و کلاه های دامی به روش ارز (به جز گاو) از ارز و سایر ارز
وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر عرضه نهاده ها و کلاه های دامی و دامی بلاواسطه انجام می شود.

تصویر: ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری
اسلامی ایران و وزارت بهداشت کشاورزی، میزان پنجم ارزی خطم، وزارت جهاد کشاورزی باشد.
وزارت نهاده های دامی و کلاه های دامی به بخش دولتی و غیر دولتی تأمین ارز نشده را مشخص
و سازوکار مناسب برای تهیه آنها را به کارگروه موضوع ماده (۱۳) این نامه پیشنهاد نماید.

ماده ۵- ارز حاصل از صادرات کپه شرکت های دولتی و وابسته و دبغه دستگاه های اجرایی
موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، به از شرکت هایی که مشمول قانون بر آنها
منظوم ذکر یا تصریح نم است و کپه شرکت های وابسته و تابعه آنها، شرکت های وابسته به
سندوق های بازنشستگی، نهاده های عمومی غیر دولتی و شرکت هایی که، گزیده، سهام آنها متعلق
به سهام عدالت است و همچنین شرکت هایی که دولت در آنها سهام دار شده نبوده اما مدیریت
آنها و شورای دولت به نمایندگی از دولت و دستگاه های اجرایی صورت می پذیرد به انتخاب
هیئت مدیره یا مدیر عامل آن بر اساس نظر دولت یا نمایندگان دولت انجام می شود و به نحوی از
آنچه به صورت مستقیم، یا غیرمستقیم توسط دستگاه های اجرایی اداره می گردند، با سرپرستی که
توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می شود، و، لایحه برای تأمین نهاده های دامی
کلاه های دامی و در و تجهیزات پزشکی اختصاص می یابد.

ماده ۶- به وزارت جهاد کشاورزی، به از از نهاده های دامی، شرکت های زیرمجموعه خود و
با هدف تنظیم بازار رأساً نسبت به تأمین نهاده ها و عرضه کلاه های دامی، نهاده های دامی این نامه
تأمین کنند نحوه توزیع نهاده های دامی و کلاه های دامی از سوی بخش های دولتی و خصوصی، و
توسط وزیر جهاد کشاورزی تعیین و پیش خواهد شد.

مجلس جمہوریہ

نصرتیہ شہر حکومتی دارالحکومت

$\frac{1}{x^2} = x^{-2}$

ساله ۲۲- وزارت راه و ترابراهی و درایستی (مسترسن حصارسی) موضع شست بد افلاک و همگری وزارت حیات کشاورزی و جهاد ان را از ان این نمک شست به انجام حصارسی ویزه دریاة میزان موجوده نهادهای دانی و کلاعی دانی در سامانه جلیع نیار به به تقنیک بخش غیره دانی و دانی که به از از ترجمه ان راه شده است انان نموده و گزارش ان را به کارگروه موضوع ساده (۱۳۲) این شتعه ارائه نماید

بصوره ۱ کلیه دستگاههای اجرایی و جسته و زریب جهات گشاورزی وزارت صنعت و معادن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، همسرک جمهوری اسلامی ایران و وزارت راه و شهرسازی (سازمان بنادر و دریانوردی)، مؤسسه ملی استاندارد و سایر نهادهای ذیربط، اختلاعات موجود، اقدامات و کارهای اساسی فرخته شده را برای انجام بررسی هر تخیر وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان خوارزی) فرستند.

تیمبره ۶ وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به عرضه ۹۰ درصد از اقله شمر مایه تفاوت ناشی از انقضای قیمت ارز ترجیحی به حواله‌ای را به رئیس وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به حسب موضوع ماده (۹۱) بنی‌البنانه ارایه کند.

تصمیم ۳- دومینوی نیادهای ذهنی و گالاهای لمسی تریخه‌های نشسته نیم مبنای ورودی و در اختیار وارد کنندگان، فهرست متحمل دریافت رز مجبیه خرج می‌شوند.

فصل چہارم :- راہبری اجراء و لطافت

مساعده ۱۴- به منظور راهبردی و نظارت بر اجرای این آئین‌نامه متشکل با شرایط اجرایی و ملاحظات اجتماعی، کارگروهی متشکل از وزای تعاون، کار و رفاه اجتماعی، امور قضایی و طاریایی، اطلاعات، کشور، جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، دادگستری، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نماینده رئیس قوه قضاییه از پس شورای اطلاع رسانی دولت تشکیل می‌دهند. در صورت لزوم، می‌توانند اعضای ایران و متحدگوی دولت تشکیل می‌شود. مسئول کارگروه و دبیرخانه آن در اولین جلسه‌ای که با حضور رئیس جمهور به معاون اور رئیس جمهور برگزار می‌گردد، تعیین خواهد شد. تصمیمات کارگروه که با رأی اکثریت وزای عضو تشکیل می‌دهند و پس از تأیید رئیس جمهور با رعایت ماده (۱۹) آئین‌نامه داخلی جهت دولت ابلاغ می‌گردد، لازم الاجرا می‌باشد.

بمورد - استنداردی مؤلفه‌ای تبیین به تشکیل کارگروه منظر موضوع بین ماهه در سطح استان اقدام و سایر نهادها و نظامی است. به روش مبتنی - آمین نهادهای ملی و استانی و سایر نهادها و کارگاهی میزبانی تصمیمات مقتضی را در چارچوب این تبیین نهادهای نهادهای.

تصویب نامہ
ہیأت وزیران

ریس جمهور

انصوب محمد بن علی

۹۴ + ۴/۹ + ۱/۹ +

سال ۱۳۹۰ - کلیه مقررات و دستورالعمل‌های مفاد بر احکام این آیین‌نامه منقذ و حسب مورد در کارگروه موضوع داده (۱۳۲) مطرح و با رعایت تغییرات قانونی مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

سال ۱۳۹۱ - برای انتشار دستورالعمل‌های نظارتی شامل دستور، ضوابط کشور، سازمان بر سر، اصل کشور، وزارت اطلاعات، ضابطین قضایی و حراست‌های دستگاه، نسبت به موجودات این آیین‌نامه در چهارچوب تعیین شده در آیین‌نامه جدید و خواسته شد و ایمنی ضمیمات و زوا و مقادیر جدول با رعایت ضوابط قانونی، در چارچوب این آیین‌نامه قانونی، در دسترس

— نظم —
مقام و لفظ عاری
مقام و لفظ عاری

تصویب نامہ
ہیئت وزیران

[illegible]

دیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت